

Hallon

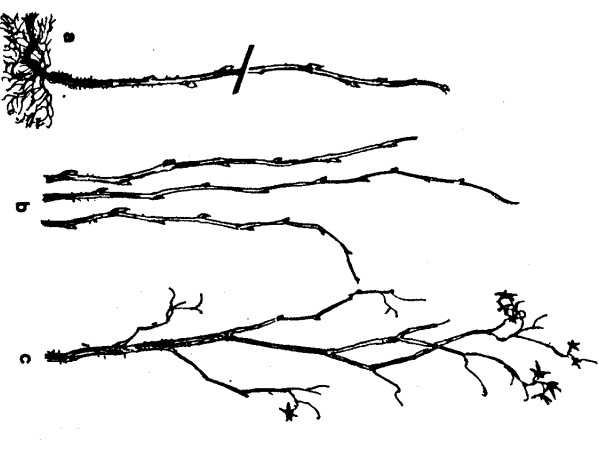
Hallon är en s k halvbuske som bildar frukt på föregående års skott. När bären har skördats skärs de gamla skotten ned jäms med marken och man låter årets skott växa vidare. Lämna kvar 7–10 av de kraftigaste skotten per löpmeter. Det finns flera olika metoder för uppbindning av hallonskott och teckningarna visar några av dem.

Vid planteringen beskärs hallonplantan så att ca 30 cm återstår ovan marken. Snittet läggs ovanför en oskadad knopp.

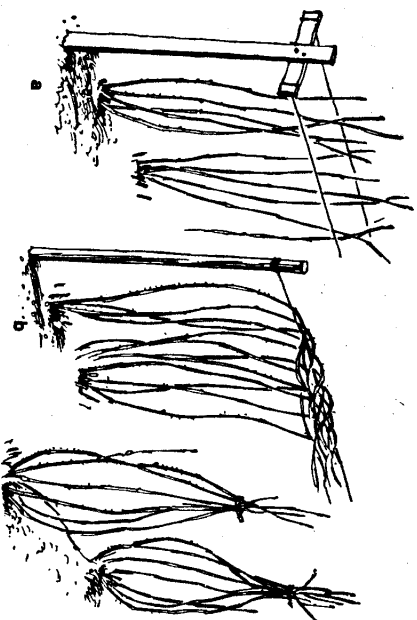
Björnbär

Björnbäret är en halvbuske, precis som hallon och beskärs i princip på samma sätt. Genom snårigheten som de långa torniga skotten är orsak till är det svårt att utföra en regelrätt beskärning. Man får gallra bland gamla och nya skott så gott det går försatt att man inte odlar björnbär som hallon i rader, se bilder. Då blir beskärningsarbetet enklare.

Vid planteringen skärs plantan ned till ca 25 cm över marken.

Beskärning av hallon.
a. Vid planteringen beskärs plantan så att den blir ca 25 cm hög över marken.
b. Ett-årigt skott som kommer ge skörd påföljande år.
c. Två-årigt hallonskott som avlägsnas jäms med marken efter skörd.

Uppbindning av hallonskott.
a. Mellan två trädar som är den mest omständliga metoden.
b. Skotten vrade medsojs runt en träd, en metod som yrkesodlaren ofta använder.
c. Uppbindning av skotten i pyramidform utan stöd, prydlig och praktisk.

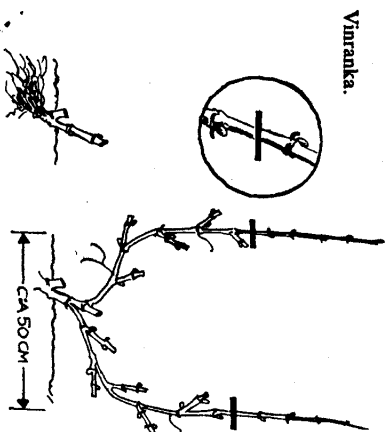
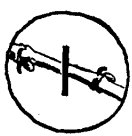
Beskärning och uppbindning av björnbär på spalje där man samlar de äldre fruktbärande skotten på ena sidan av spaljen. De klipps bort efter skörden. De nya skotten som kommer bära frukt nästa år binds upp på andra sidan.

Vinranka

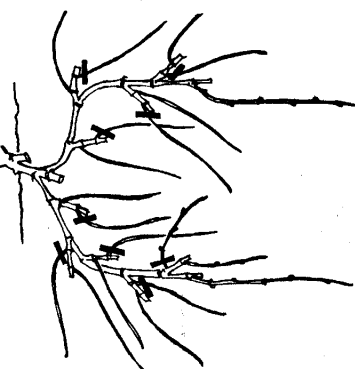
Beskärning av vinrankan görs under slutet av året eftersom senare ingrepp kan ge svåra blödningar. Viktigt!

Vid planteringen skärs plantan ned så att två knoppar lämnas kvar över markytan. När de två rankorna börjat växa leds de på trädar eller annat stöd. Varje år tillåts rankorna växa 50–100 cm. Ytterligare tillväxt skärs bort. När tre år har gått är rankorna välbesatta med sidskott, som gallras till ca 25 cm:s inbördes avstånd. Alla andra skott avlägsnas. Gallringen utförs under slutet av

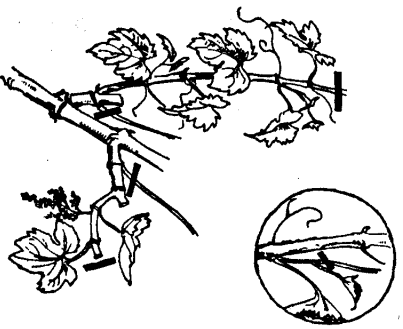
Vinranka.

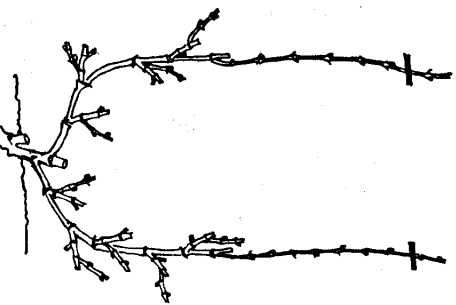
a. Vid planteringen skärs plantan över två knoppar.
b. Rankorna leds längs trädar eller annat stöd. Varje år tillåts de växa 50–100 cm.

c. Efter tre år är rankorna välbesatta med sidskott som gallras till ca 25 cm avstånd.

d. Under sommaren sportras sidoscotten så att endast två blad återstår utanför fruktklassen. Skott utan blomklasar skärs över fem blad. "Tjuvar" i bladvecken nypas in över ett blad, se detaljteckningen.

e. På hösten skärs huvudstockarna åter till 5-6 ögon av årsstillsväxten och de nya sidoscotten till två ögon. Beskärningsproceduren upprepas återigen som tidigare.

året (november-december). På varje sidoscott utvecklas en blomklase i det andra eller tredje bladvecket. Om fler blomklasar utvecklas tas de bort helt. Under sommaren sportras sidoscotten så att endast två blad återstår utanför fruktklassen. Andra skott är "tjuvar" och nypas bort så att bara ett blad återstår. Sommarskott från huvudrankorna kortas in över andra bladet.

Den årliga vinterbeskärningen består i att sidoscotten som buri frukt kortas in så att två nya knoppar lämnas kvar. Efter några år, när sidoscotten blivit för långa, föryngras vinstocken genom att nya rankor släpps fram och de gamla tas bort vid förgreningen.

Tomat

Plantorna binds upp vid käppar när de plantas. Skotten "tjuvar" som kommer fram i bladvecken nypas bort efterhand. Man kan ha som vana att "tjuva" tomaterna en gång i veckan. Man får inte förväxla "tjuvarna" med blomställningarna som växer på stammen mellan bladen. När 3-5 blom-

Tomatplantan toppas efter 3-4 klasor eftersom inte fler hinner bli klara utomhus. I bladvecken tas "tjuvarskotten" bort, se detaljteckningen.

ställningar vuxit fram och den nedersta börjat utveckla klase toppas plantan 2-3 blad ovanför den översta blomställningen. Ca 4 klasor behålls vid frilandsodling, i drivbänk ca 5 och i växthus ända upp till 8 klasor för maximal skörd.

Busktomater och ampeltomater beskärs inte.

Gurka

Gurka i växthus

När huvudrankan nått taknocken toppas den. Om den inte satt några sidoscott toppas den tidigare. De uppboundna sidoscotten toppas sedan frukter ansatts vid bladfästena. Se bild.

Frilandsgurka. Toppa plantan över 4-5 blad. Sidoscott som ej satt frukt skärs in över det sjunde bladet.

Drivbänksgurka. Huvudrankan toppas över fyra blad. Sidoscott toppas två blad över frukten.

Växthusgurka. Rankan toppas när den nått taket. Sätter inte skottet frukt inom en halvmetr toppas det. Frukthärande skott toppas över två blad från frukten räknat.

